

GGD en preventie overgewicht

Seminar Gesunde Kinder in Gesunden
Kommunen

Esther Hendriks
Zeddam
2 april

Kennismaking met de GGD

- Gemeentelijke dienst
  - 29 gemeenten
  - ca. 1 miljoen inwoners

- Wettelijke basis : Wet Publieke Gezondheid

Takenpakket GGD

- Bevorderingstaken (advisering lokaal gezondheidsbeleid, gezondheidsbevordering (GB))
- Uitvoeringstaken (Jeugdgezondheidszorg, Infectieziektebestrijding)
- Plustaken (reizigersvaccinatie, hygiënecontrole)

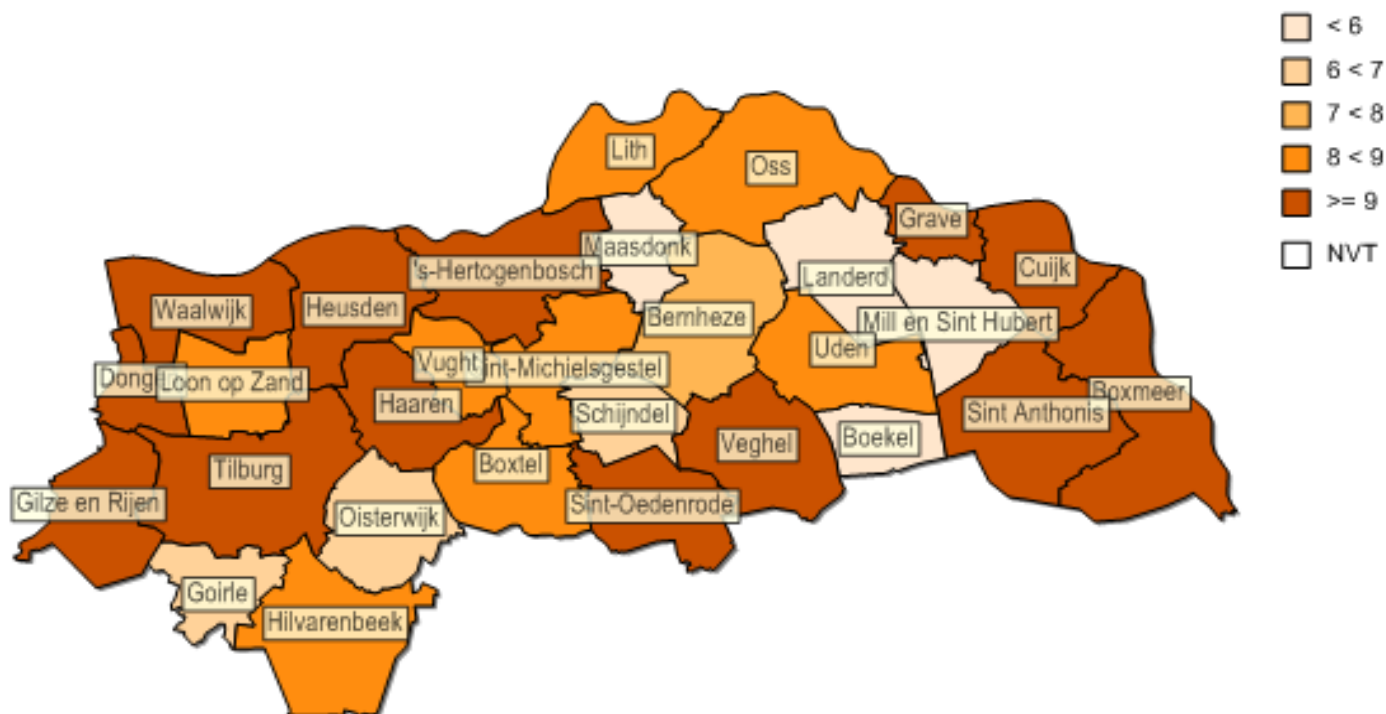
Taken /activiteiten GB

- Onderzoek en beleidsadvisering
- Ketenvorming en netwerkontwikkeling
(samenwerking en afstemming)
- Implementatie en (mede-)uitvoering

Onderzoek en beleidadvisering

- Informatie gezondheidssituatie → evidence based beleid
  - monitors
  - registraties gezondheidsonderzoeken (pgo/pvo)
- Advisering lokaal gezondheidsbeleid
  - rVTV (regionaal rapport, lokale kernboodschappen, gezondheidsatlas.nl, regionaalkompas.nl)

Overgewicht (incl. obesitas); gr 2 BaO [%], 2007 - Gemeenten (GGD Hart voor Brabant)

Bron: JIS-formulieren

- » Gezondheid en ziekte
- » Gezondheidsdeterminanten
- » Bevolking
- » **Integraal gezondheidsbeleid**

Regionaal Kompas Volksgezondheid Hart voor Brabant

Website over het bevorderen van de volksgezondheid in de regio

Hier kunt u antwoord vinden op allerlei vragen over hoe de volksgezondheid in de regio Hart voor Brabant te bevorderen. Het Regionaal Kompas biedt naast informatie over gezondheid, ziekte, risicofactoren en doelgroepen ook informatie over aanbevolen interventies en gezondheidsbevorderende activiteiten in de regio. De website is vooral bedoeld voor ambtenaren volksgezondheid van gemeenten in de regio, maar biedt ook informatie die voor een breder publiek interessant kan zijn.

Het Regionaal Kompas Volksgezondheid is onderdeel van de regionale Volksgezondheid Toekomstverkenning (rVTV) van de GGD Hart voor Brabant. In dit kader verschijnen ook elke vier jaar een samenvattend rapport en 29 kernboodschappen voor lokaal beleid. Kijk ook eens naar deze producten van de [rVTV 2006](#).

Bezoek daarnaast ook eens de [GGDgezondheidsatlas](#). Hier vindt u veel regionale en lokale cijfers over de bevolking en hun gezondheid. U kunt de verschillende onderzoeksgegevens geografisch of in tabelvorm weergeven en vergelijken met andere regio's.

▢ Nieuw in het Regionaal Kompas

- ▣ Bronnen
- ▣ Begrippen

- » Gezondheid en ziekte
- » Gezondheidsdeterminanten
  - » Persoonsgebonden
    - » **Overgewicht**
  - » Leefstijl
  - » Omgeving
- » Bevolking
- » **Integraal gezondheidsbeleid**

Overgewicht

Definitie, ernst en omvang

- Wat is overgewicht, wat zijn de gevolgen en hoe vaak komt het voor in Nederland?
- Hoe vaak komt overgewicht voor in de regio?

Wat is het beleid?

- Landelijk beleid
- Mogelijkheden voor integraal beleid
- Mogelijkheden voor lokaal beleid

Wat kan er aan gedaan worden?

- Aanbevolen interventies
- Wat gebeurt er al in de regio?

Kijk ook eens bij:

- Kenniscentrum Overgewicht (VUmc)

- Bronnen
- Begrippen

Hart voor Brabant

[Over deze site](#) | [Contact](#) | [Help](#) | [Home](#)

[Regionaal Kompas](#) > [Gezondheidsdeterminanten](#) > [Persoonsgebonden](#) > [Overgewicht](#)

ZOEK

Overgewicht

Wat kan er aan gedaan worden?

Wat gebeurt er al in de regio?

Hieronder staan de regionale organisaties weergegeven die interventies gericht op overgewicht uitvoeren (Bron: [QUI-databank](#)). Als u op een organisatie klikt, krijgt u interventies te zien die deze organisatie uitvoert. Door ontwikkelingen kan het zijn dat de lijst niet volledig is. Neem voor meer informatie, maatwerk en/of advies contact op met de betreffende instelling.

- [GGD Hart voor Brabant](#)
- [GGZ Midden-Brabant](#)
- [GGZ Oost Brabant](#)
- [Thebe](#)
- [Thuiszorg Pantein](#)

GGD Hart voor Brabant. *Wat gebeurt er al in de regio?* In: Regionale VTV, Regionaal Kompas Volksgezondheid. 's-Hertogenbosch: GGD Hart voor Brabant, <<http://www.regionaalkompas.nl/ggdhvb>> Gezondheidsdeterminanten\ Persoonsgebonden\ Overgewicht, 9 december 2008.

versie 1.5, 8 december 2008

© GGD Hart voor Brabant, 's-Hertogenbosch.

Overgewicht

Wat kan er aan gedaan worden?

Interventies overgewicht GGD Hart voor Brabant

Interventies gericht op overgewicht door de GGD Hart voor Brabant

- [Eten + gymmen = gewicht dimmen!](#)
- [Ketenvorming preventie Overgewicht](#)
- [Cyclus voorlichtings-/doebijeenkomsten overgewicht volwassenen uit lage ses-groepen](#)
- [Publieksinformatie preventie overgewicht](#)
- [Beleidsontwikkeling –en advisering preventieaanbod overgewicht](#)
- [Implementatie Handleiding Overgewicht in lokaal gezondheidsbeleid](#)
- [Implementatie lokaal plan van aanpak Integrale preventie overgewicht](#)
- [De gezonde Schoolkantine](#)
- [Ontbijt in de klas](#)
- [Voorlichtings-/ doebijeenkomst overgewicht volwassenen uit lage ses-groepen](#)
- [VETC- cursus Gezonde voeding en afvallen](#)
- [Individuele begeleidingscontacten Overgewicht schoolkinderen](#)
- [Cursus Overgewicht voor kinderen \(Inzet Multidisciplinair Team\): Overgewicht? B-eat it!](#)

GGD Hart voor Brabant. Interventies overgewicht GGD Hart voor Brabant. In: Regionale VTV, 's-Hertogenbosch: GGD Hart voor Brabant, <<http://www.regionaalkompas.nl/ggdhvb>> Gezondheidsdeterminanter \ Persoonsgebonden \ Overgewicht, 30 juni 2008.

versie 1.5, 8 december 2008
© GGD Hart voor Brabant, 's-Hertogenbosch.

Eten + gymmen = gewicht dimmen!

Omschrijving
'Eten + gymmen = gewicht dimmen!' gaat over gezonde voeding en regelmatig bewegen en is zo opgebouwd dat alle groepen van de basisschool kunnen deelnemen aan het project. Het project bestaat uit de volgende onderdelen:
- ontbijtles waar informatie wordt gegeven over het belang van ontbijten
- ouderavond over gezonde voeding en bewegen
- begeleiding bij het uitwerken van een groepsopdracht: leerlingen maken een voorlichtingsboodschap waarin aandacht is voor een gezond voedings- en beweegpatroon. Leerlingen mogen hun voorlichtingsboodschap presenteren tijdens de afsluiting van het project/ eindmanifestatie.
- klassikaal spreekuur van voedings- of beweegdeskundige
- leskist over gezonde voeding en bewegen

Lokaal accent, plus

Doelgroepen
scholen, leerlingen van het basisonderwijs

Doelstelling
Leerlingen krijgen inzicht in hun voedings- en beweegpatroon en weten dat gezonde voeding en voldoende beweging positieve effecten op de gezondheid heeft.

Organisatie
GGD Hart voor Brabant

Contactpersoon

Advisering en ondersteuning op thema's

Overgewicht: speerpunt landelijk beleid, integrale aanpak, landelijke en lokale interactie.

- Handleiding preventie van overgewicht in lokaal gezondheidsbeleid is richtsnoer

Advisering en ondersteuning op thema's (1)

Handleiding:

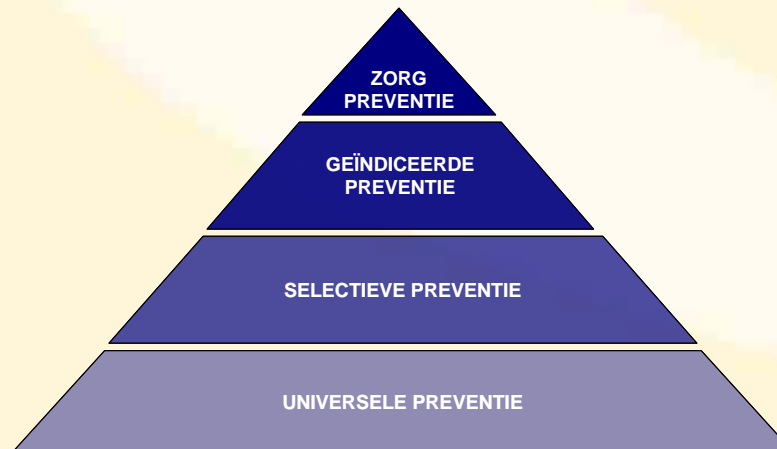
- In lokale nota: verschillende gemeentelijke (beleids-)sectoren betrokken, met inzet van diverse gemeentelijke instrumenten (juridisch, economisch, voorzieningen, communicatie), in samenwerking met lokale partijen (instellingen, burgers, bedrijfsleven)

Advisering en ondersteuning op thema's (2)

- Beleid vertaald in actieplannen
- Waarin activiteiten basispreventiepakket (mix van effectieve of veelbelovende interventies)
- Evaluatie → 4jaarlijkse nota

Netwerkontwikkeling en ketenvorming

- Draagvlak beleid(-ontwikkeling), betrokkenheid bij uitvoering aanbod
- Samenhang in preventie

Activiteiten GGD bij ondersteuning

- Advisering uitwerking beleid in verschillende sectoren (*voorbeelden*)
- Inventarisatie en analyse bestaand aanbod (overlappingsen, witte vlekken)
- Relevante partijen bijeenbrengen
- Opstellen lokaal actieprogramma en vertalen naar activiteiten
- Coördineren planning, afstemming en uitvoering
- Coördineren scholing
- Coördineren publieksinformatie

Implementatie en (mede-)uitvoering

Basispreventiepakket
lokale aanpak overgewicht

Selectie van landelijk beschikbare interventies
om per leeftijdsfase invulling te geven aan het
beleid

Implementatie en (mede-)uitvoering

Ingredienten Basispreventiepakket Overgewicht (LOCCOO's)

- L – lesprogramma's
- O – onderzoek/signalering
- C – campagnes
- C – cursussen
- O – omgevingsinterventies
- O – ondersteunend beleid/ materialen

Lesprogramma

Lessenreeks Eten + gymmen = gewicht
dimmen!

Voorbeelden

Bij voorkeur ingebed in structurele aanpak GVS

Samenwerking: GGD, gemeentelijk sportbureau,
dietiste, lokaal sportaanbod

Onderzoek/signalering

- Periodieke gezondheidsonderzoeken JGZ
- Individueel advies of voorlichting
- Kortdurende hulp JGZ (Overbruggingsplan)
- Doorverwijzing naar dietiste, cursus of bewegingsactiviteit

Campagnes

- Lokaal aansluiten op landelijke campagnes, bv Energiebalans (VC), 30minutenbewegen (NISB)
- Lokale publieksacties, bij voorkeur structureel ingebed in b.v. wijkgezondheidswerk

Wateetenbeweegik-Bus

Nieuws

25-03-2009

Week van de gezondheid: leuke en sportieve activiteiten 6 t/m 12 april!

Tijdens de Week van Gezondheid kunt u meedoen aan leuke en sportieve activiteiten in de wijk. Deze week ontvangt u de nieuwsbrief waarin u kunt lezen wat er zoal te doen is. Op de achterzijde van deze nieuwsbrief treft u het [aanmeldingstrookje](#) aan waarmee u zich kunt opgeven. Doe gezellig mee en klik [hier](#) voor meer informatie!

Cursus

- Lokale cursus overgewicht (lokale organisatie)

GGD: verwijzen, aanbod stimuleren,
bemiddelen, samenwerken

Ondersteunend materiaal/beleid

Voorbeelden:

- Ouderavonden over voeding en bewegen
- Traktatiebeleid
- Schoolgruiten
- Bewegingsonderwijs
- Bewegingsaanbod in buitenschoolse opvang
- Gebruik maken van Jeugdsportfonds

Omgevingsinterventies

Voorbeelden

- Schoolpleininterventies
- Gezonde schoolkantine
- Bewegingsvriendelijke omgeving (gemeente)

Vragen?

Dank voor uw aandacht.